

6. 2. 2024

Výzkum, vývoj a informační technologie ve Středočeském kraji v roce 2022

Největším regionálním centrem v oblasti výzkumu a vývoje v České republice bylo hlavní město Praha, které se podílelo více než třetinou jak na celorepublikovém počtu zaměstnaných, tak na výši výdajů na výzkum a vývoj. Dalšími významnými regiony v této oblasti lidské činnosti byly Jihomoravský kraj a na třetím místě kraj Středočeský. Do Středočeského kraje se soustředila více než osmina celorepublikových výdajů (17,7 mld. Kč) a pracovala zde desetina všech zaměstnaných (8,6 tis. osob) ve výzkumu a vývoji. Podíl výdajů na výzkum a vývoj na hodnotě hrubého domácího produktu (HDP) Středočeského kraje byl mezi kraji rovněž třetí nejvyšší (2,3 %).

Internet zůstává fenoménem doby, podíl uživatelů a význam služeb na něm poskytovaných nadále rostl ve všech krajích. Nejvyšší vybavenost domácností počítačem a nejvyšší podíl uživatelů internetu mezi jednotlivci dlouhodobě vykazuje hlavní město Praha. Domácnosti Středočeského kraje se v posledních letech vyznačují oproti republikovým hodnotám nadprůměrným vybavením počítačem, ten mělo v roce 2022 doma 81,0 % domácností, což byl mezi kraji šestý nejvyšší podíl. V případě domácností s dětmi byla vybavenost počítačem dokonce třetí nejvyšší. Naopak ve využívání internetu se pohybovaly středočeské domácnosti v roce 2022 pod republikovým průměrem. Podíl středočeských domácností připojených k internetu byl mezi kraji až osmý nejvyšší (85,2 %), stejně jako podíl uživatelů internetu mezi osobami ve věku 16 a více let (83,2 %) či podíl uživatelů internetu v mobilním telefonu (74,9 %). Počet jednotlivců užívajících internet v mobilních přístrojích se výrazně zvyšoval. Ve Středočeském kraji se jednalo o nárůst z desetiny uživatelů v roce 2011 na tři čtvrtiny v roce 2022. Internet používali častěji muži, ti přitom více než ženy využívali především internet v mobilním telefonu a internetové bankovníctví. V roce 2022 vykázali středočeští muži na rozdíl od předchozího roku také vyšší podíl nakupujících na internetu než ženy a vyrovnali se ženám i jako uživatelé sociálních sítí. Sociální sítě přitom byly ve většině ostatních krajů (a v průměru za celou republiku) doménou žen.

Výzkum a vývoj

Výzkumem a vývojem (VaV) se ve Středočeském kraji v roce 2022 zabývalo 8 584 osob (přepočteno na plnou roční pracovní dobu plně věnovanou VaV činnostem). Počet těchto zaměstnanců v dlouhodobém pohledu rostl ve všech krajích. V posledním roce 2022 došlo ve Středočeském kraji meziročně k 2,4% nárůstu, největší nárůst byl zaznamenán v Plzeňském kraji (o 7,1 %), největší pokles naopak v kraji Libereckém (o 10,0 %).

Dvě třetiny (66,9 %) celorepublikového počtu zaměstnanců VaV, který v roce 2022 činil 86 125 osob, byly soustředěny pouze do tří krajů – více než třetina (36,6 %) do hl. m. Prahy, pětina (20,3 %) do kraje Jihomoravského a desetina (10,0 %) do kraje Středočeského. Z ostatních krajů dosáhl výraznějšího podílu na počtu zaměstnanců VaV České republiky už jen kraj Moravskoslezský (5,5 %). Ve zbývajících deseti krajích se jednalo o podíly nižší než 5 %.

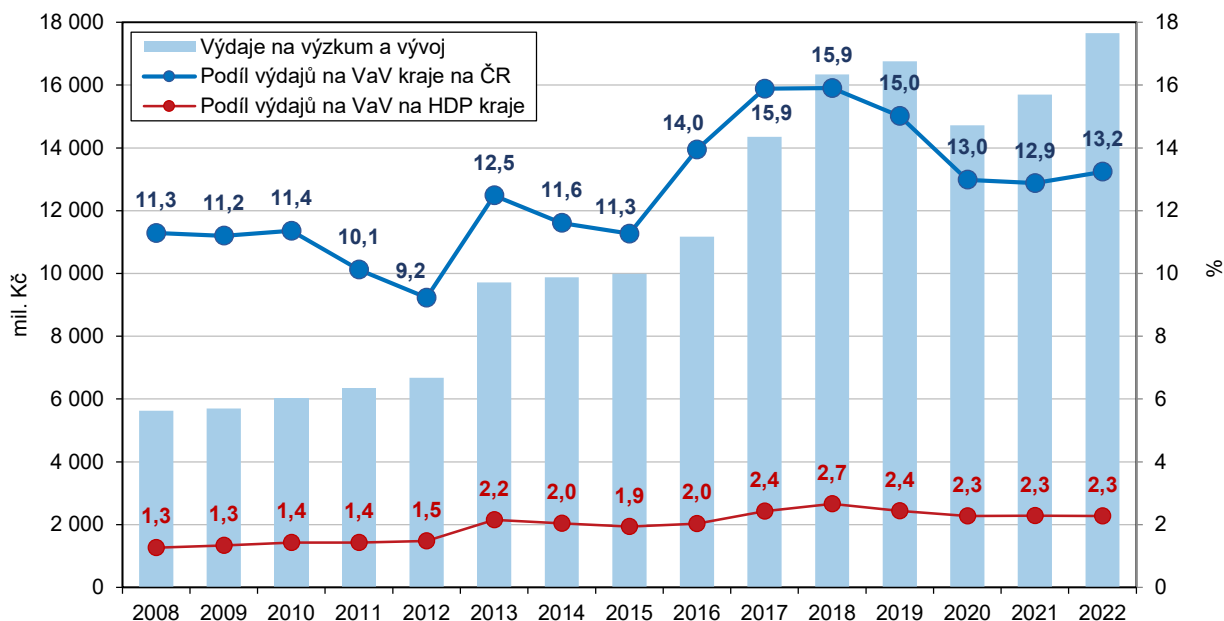
V roce 2022 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj ve Středočeském kraji 17,7 mld. Kč. Během posledních čtrnácti let se výdaje na VaV neustále zvyšovaly, výjimkou byl pouze rok 2020. Největší meziroční nárůsty

KOMENTÁŘ

výdajů na VaV byly ve Středočeském kraji zaznamenány v letech 2017 (o 3,182 mld. Kč, tj. o 28,5 %), 2013 (o 3,041 mld. Kč) a 2018 (o 1,986 mld. Kč). V roce 2019 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj do té doby maximální hodnoty 16,761 mld. Kč. V roce 2020 ale došlo ve Středočeském kraji k poklesu výdajů, oproti roku 2019 se jednalo o 12,2% snížení (v ČR se naopak jednalo o 1,6% nárůst), v tomto roce poklesly výdaje celkem v devíti krajích. V roce 2021 došlo naopak ve většině krajů (v 11) k nárůstu výdajů a v posledním sledovaném roce 2022 vzrostly výdaje ve všech krajích. Ve Středočeském kraji vzrostly celkové výdaje na výzkum a vývoj v roce 2022 na historicky nejvyšší hodnotu 17,7 mld. Kč, meziroční nárůst o 2,0 mld. Kč (resp. o 12,4 %) byl mezi kraji druhý (resp. třetí) nejvyšší.

V roce 2022 dosáhly celkové výdaje na výzkum a vývoj v České republice 133,3 mld. Kč. Stejně jako u zaměstnaných platilo v případě výdajů na výzkum a vývoj také to, že přibližně dvě třetiny (69,3 %) celorepublikové hodnoty byly soustředěny pouze do tří krajů – hl. m. Prahy (38,8 %), Jihomoravského (17,2 %) a Středočeského kraje (13,2 %). Zastoupení Středočeského kraje na celorepublikové hodnotě výdajů byl větší než podíl kraje v případě zaměstnaných (10,0 %). Zastoupení kraje na celorepublikových výdajích se dlouho pohybovalo kolem hodnoty 11 %, následně došlo v roce 2016 k citelnému nárůstu a ve třech letech 2017 až 2019 se podíl držel nad hodnotou 15 %. V roce 2021 poklesl podíl celkových výdajů kraje na celorepublikových výdajích na 12,9 % a následně v roce 2022 mírně vzrostl na výsledných 13,2 %.

Graf 1 Výdaje na výzkum a vývoj ve Středočeském kraji v letech 2008–2022

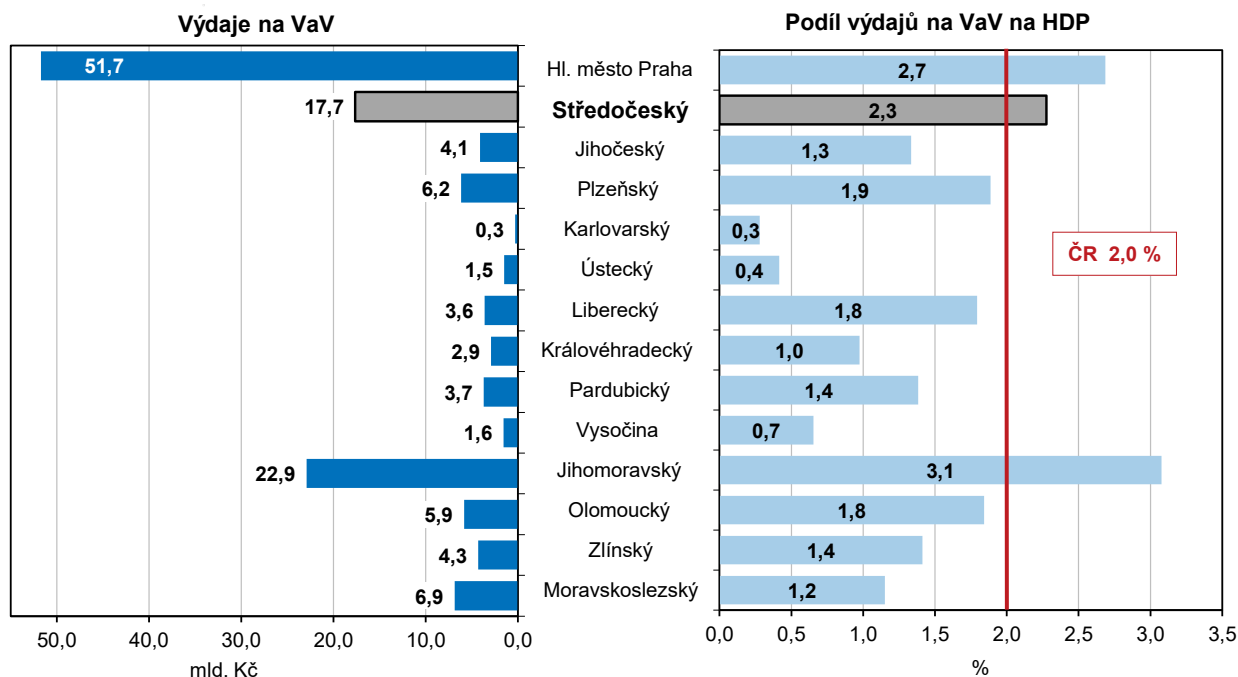
Podíl výdajů na výzkum a vývoj na krajské hodnotě hrubého domácího produktu (HDP) se během posledních třinácti let postupně zvyšoval, až dosáhl v roce 2018 maximální hodnoty 2,7 %. V roce 2019 následovalo snížení podílu na 2,4 % a v letech 2020 až 2022 stagnace na úrovni 2,3 %. I přes tento pokles a následnou stagnaci ale Středočeský kraj vykázal v roce 2022 třetí nejvyšší hodnotu po Jihomoravském kraji (3,1 %) a hl. m. Praze (2,7 %). Naopak nejnižší podíl zaznamenal Karlovarský kraj (0,3 %). Celorepublikový podíl výdajů na výzkum a vývoj na HDP činil 2,0 %.

KOMENTÁŘ

Nejvíce prostředků na výzkum a vývoj bylo ve Středočeském kraji (stejně jako ve všech krajích) v roce 2022 vynaloženo v podnikatelském sektoru. Šlo o 13,806 mld. Kč, což představovalo téměř čtyři pětiny (78,2 %) z celkové hodnoty výdajů. Na celorepublikové hodnotě výdajů v podnikatelském sektoru (85,597 mld. Kč) se Středočeský kraj podílel 16,1 %, což byl po hl. m. Praze (31,4 %) druhý nejvyšší podíl.

Ze státního rozpočtu bylo v České republice na přímou veřejnou podporu výzkumu a vývoje v roce 2022 vynaloženo 38,5 mld. Kč, tedy o 0,2 mld. více než v roce 2021. Do Středočeského kraje plynula po Praze (20,6 mld.) a Jihomoravském kraji (6,8 mld. Kč) třetí nejvyšší částka 2,0 mld. Kč, podobně vysoká jako v předchozím roce 2021. Zatímco v rámci celé republiky směřovala největší část prostředků (17,1 mld. Kč, tj. 44,4 %) na výzkum a vývoj prováděný na veřejných vysokých školách, ve Středočeském kraji a v Praze byly hlavními příjemci podpory ze státního rozpočtu veřejné výzkumné instituce. Ve Středočeském kraji připadla veřejným výzkumným institucím částka 1,26 mld. Kč, která představovala 61,8% podíl z prostředků plynoucích do kraje ze státního rozpočtu v rámci přímé veřejné podpory výzkumu a vývoje.

Graf 2 Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2022

Informační a komunikační technologie

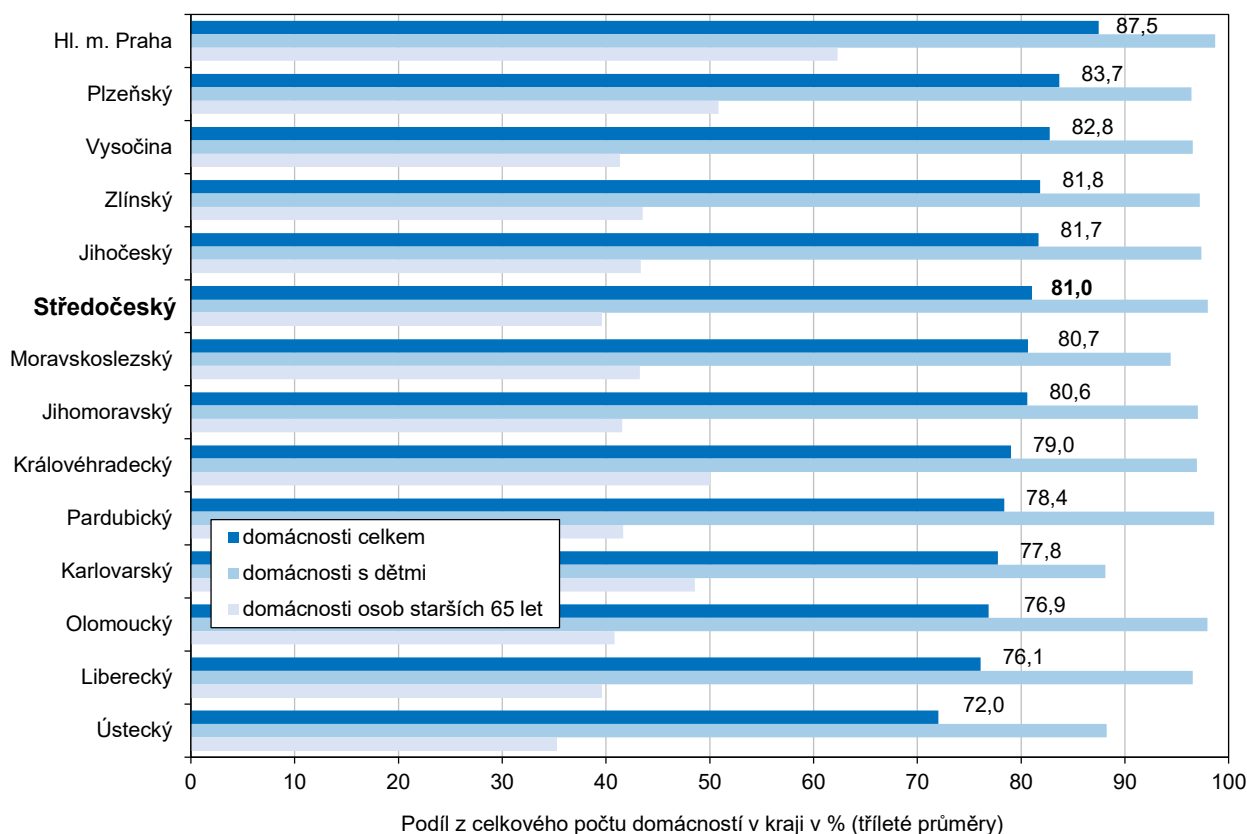
Činnosti v oblasti ICT se ve Středočeském kraji zabývalo 32,4 tis. zaměstnanců (fyzické osoby). Z celorepublikového počtu 226,3 tis. ICT odborníků jich byly dvě třetiny (67,5 %) koncentrovány do čtyř krajů – Praha (65,3 tis.), Jihomoravský (33,0 tis.), Středočeský (32,4 tis.) a Moravskoslezský kraj (22,0 tis.). Zatímco v celé republice tvořili větší část ICT specialisté (55,3 %) oproti ICT technikům, ve Středočeském kraji bylo sice zastoupení obou skupin rovněž vyvážené, lehce zde ale převažovali naopak technici ICT (50,9 %) a zbývající část tvořili specialisté (49,1 %). Z hlediska územního rozložení byli ICT specialisté nejvíce koncentrováni v Praze, Jihomoravském a Středočeském kraji.

(Pro zvýšení spolehlivosti dat z výběrového zjišťování byly tyto údaje vypočteny jako průměr z posledních tří let 2020–2022.)

KOMENTÁŘ

V roce 2022 mělo počítač 81,0 % středočeských domácností, což bylo více než republikový průměr 80,7 % a šestá nejvyšší hodnota mezi kraji. Tento podíl se v posledních letech již výrazně nemění. Nejvyšší vybavenost počítačem vykazalo hl. m. Praha (87,5 %), nejnižší naopak Ústecký kraj (72,0 %). Velké rozdíly jsou patrné při pohledu na typ domácnosti. Středočeské domácnosti s dětmi měly k dispozici počítač téměř všechny, naopak domácnosti seniorů pouze přibližně ze dvou pětín. Ve Středočeském kraji se jednalo o 98% vybavenost počítačem v případě domácností s dětmi, což byla třetí nejvyšší hodnota mezi kraji. V celé republice to bylo 96,2 %. Hranici 90 % převyšovala většina krajů, výjimku představovaly pouze kraje Karlovarský a Ústecký, kde bylo počítačem vybaveno pouze 88,1 %, resp. 88,3 % domácností s dětmi. V případě domácností osob starších 65 let mělo ve Středočeském kraji počítač k dispozici pouze 39,6 % z nich, v ČR to bylo 45,6 %. Nejvíce osob starších 65 let disponovalo počítačem v Praze (62,3 %), nejméně to bylo naopak v Ústeckém kraji (35,2 %).

Graf 3 Domácnosti vybavené počítačem podle krajů

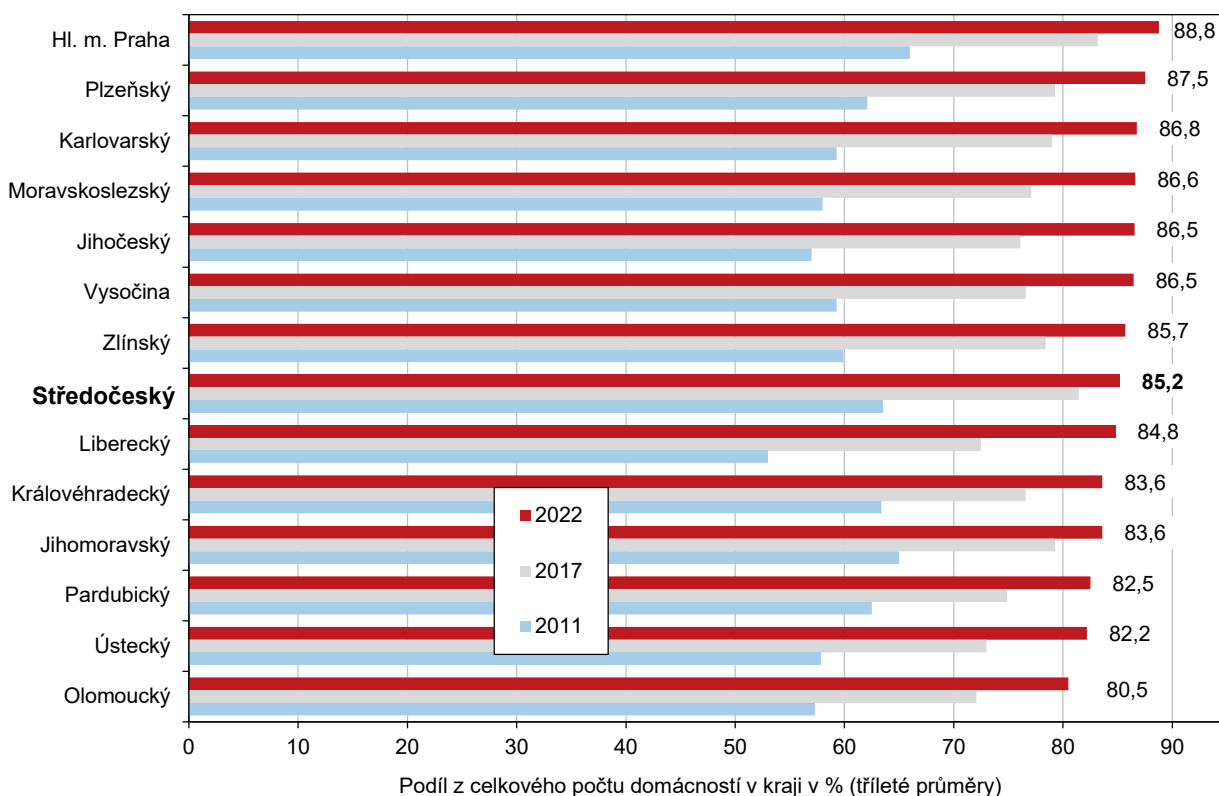
Podíl domácností s připojením k internetu se stále zvyšuje, v roce 2022 dosáhl ve Středočeském kraji 85,2 %, podobně jako v celé republice 85,3 %. Nejvíce domácností bylo připojeno k internetu v Praze (88,8 %), hranici 80 % překročily všechny kraje. Nejméně byly domácnosti vybavené připojením k internetu v Olomouckém kraji (80,5 %).

KOMENTÁŘ

Internet ve Středočeském kraji používalo 83,2 % osob starších 16 let, v ČR se jednalo o 84,4 %. Uživatelů internetu v posledních letech přibývá hlavně mezi seniory. V roce 2022 používalo internet ve Středočeském kraji 59,2 % osob ve věkové kategorii 55 a více let. Ve srovnání s ostatními kraji to však byla čtvrtá nejnižší hodnota. Ve věku 16–34 let užívaly internet téměř všechny osoby (98,9 %) z této věkové skupiny.

Kromě věku závisí počet uživatelů internetu také na vzdělání. Zatímco středočeští vysokoškoláci používali internet téměř všichni (99,8 %), osoby pouze se základním vzděláním či středním vzděláním bez maturity byly uživateli internetu pouze z 89,2 %. Skupinou, která mezi všemi kategoriemi osob vynikala, byli studenti. Ti využívali internet ze 100 % ve všech krajích.

Graf 4 Domácnosti s připojením k internetu podle krajů

Roste také podíl osob (z počtu obyvatel ve věku 16 a více let), které užívají internet v mobilním telefonu. V roce 2022 se tento podíl přiblížil ve Středočeském kraji třem čtvrtinám (74,9 %), což bylo ale méně než v celé republice (75,7 %). V roce 2011 činil podíl uživatelů internetu v mobilním telefonu ve Středočeském kraji pouze 9,5 %. Středočeský kraj obsadil osmé místo mezi kraji, nejvíce využívali internet na mobilním telefonu obyvatelé hl. m. Prahy (79,4 %), nejméně naopak obyvatelé kraje Libereckého (71,9 %). K největšímu vzestupu mezi lety 2011 a 2021 došlo v Moravskoslezském kraji (z 5,9 % na 78,4 %) a v Ústeckém kraji (z 6,8 % na 78,1 %).

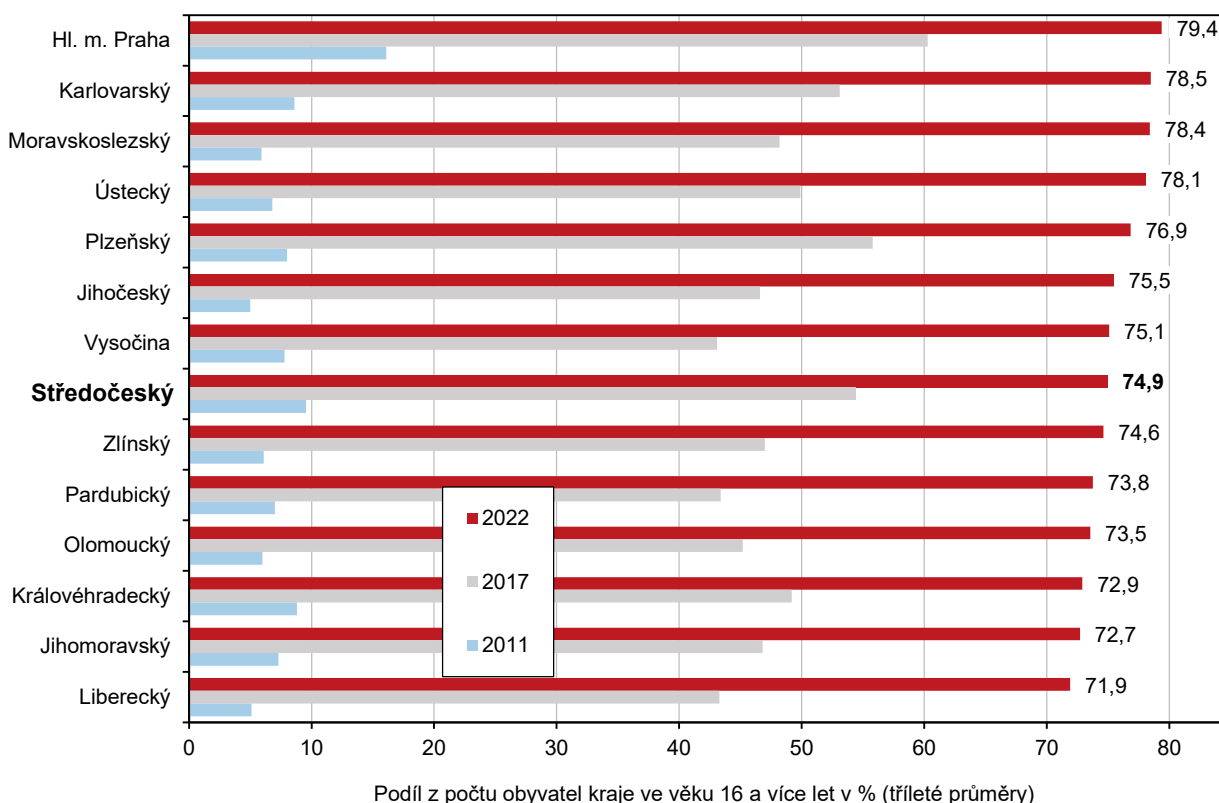
KOMENTÁŘ

Internetové bankovníctví využívalo ve Středočeském kraji 71,5 % osob starších 16 let, což představovalo vyšší hodnotu, než činil republikový průměr (70,3 %).

Zvyšuje se také podíl online nakupujících. Ještě v roce 2010 v e-shopech nakupovala pouze čtvrtina (26,4 %) Středočechů ve věku 16 a více let, v roce 2022 už to bylo 66,0 %. V tomto případě se však jednalo o podíl pod průměrem za ČR (70,3 %).

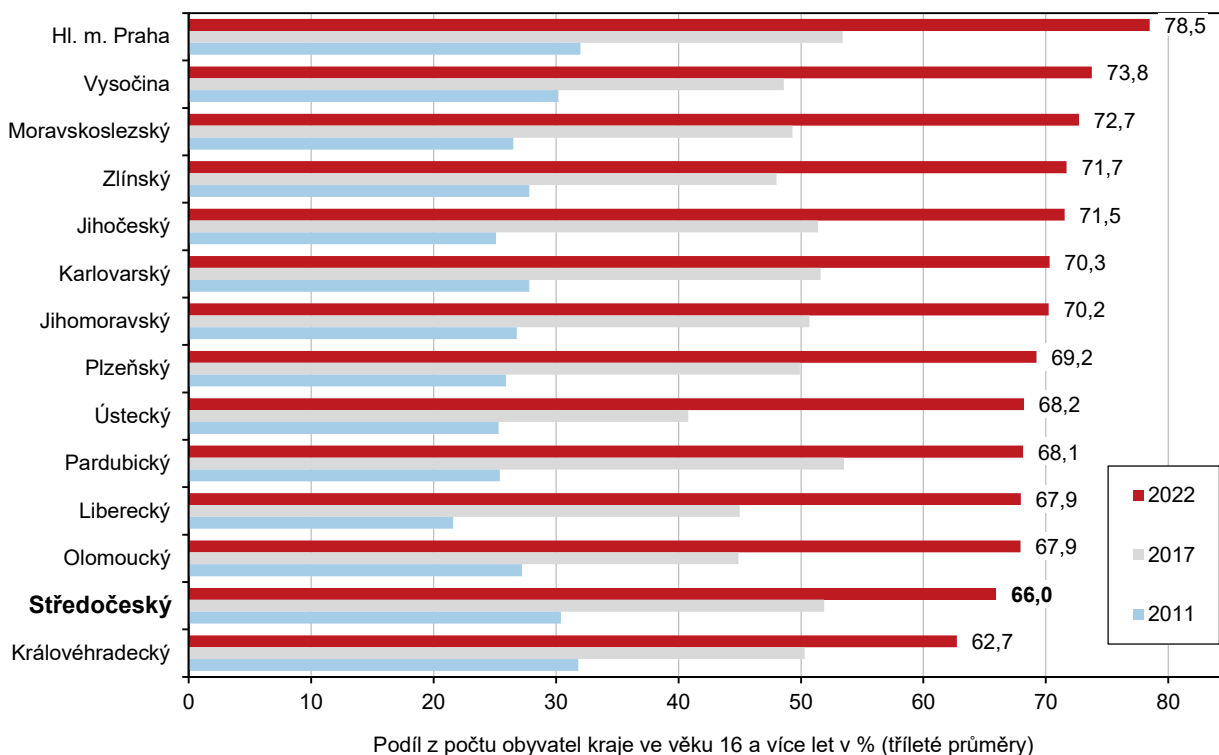
Z hlediska pohlaví bylo v roce 2022 více uživatelů internetu mezi středočeskými muži (85,0 %) než ženami (81,5 %). Muži častěji využívali především internet v mobilním telefonu než ženy (77,2 % versus 72,8 %) a také internetové bankovníctví (73,9 % versus 69,1 %). Nakupování na internetu bylo ještě v předchozím roce 2021 doménou žen, v roce 2022 už ale muži předčili ženy i v této disciplíně, a to jak celorepublikově, tak ve většině krajů (celkem v deseti). Zatímco středočeské ženy nakupovaly na internetu ze 65,4 %, mezi středočeskými muži bylo nakupujících více (66,5 %). Středočeští muži dohnali ženy také jako uživatelé sociálních sítí, v rámci obou pohlaví byl podíl uživatelů v roce 2022 prakticky stejný (57,4 u žen, 57,3 u mužů). Celorepublikově přitom využívaly sociální sítě více ženy než muži, stejně jako téměř ve všech krajích (celkem ve 12).

Graf 5 Uživatelé internetu na mobilním telefonu ve věku 16 a více let podle krajů

KOMENTÁŘ

Graf 6 Nakupující na internetu ve věku 16 a více let podle krajů

Mnoho dalších informací najdete v **tabulkách** s podrobnějším pohledem na oblast výzkumu, vývoje, informačních technologií a jejich využívání, který je možné získat z výkaznictví nebo z administrativních zdrojů dat. Kromě srovnání postavení jednotlivých krajů v roce 2021 je zde rovněž zobrazen vývoj v posledních letech:

[Výzkum a vývoj v mezikrajském srovnání – tabulky](#)

[ICT v mezikrajském srovnání – tabulky](#)

Další poznatky z těchto oblastí (včetně grafů, kartogramů, komentářů a podrobné metodiky) můžete získat na stránkách

https://www.czso.cz/csu/xs/informacni_spolecnost-xs

https://www.czso.cz/csu/xs/veda_vyzkum-xs

Kontakt:

Mgr. Iva Šnejdová

oddělení informačních služeb

Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj

T 274 054 175

E infoservisstc@czso.cz